

Asia: VN/23814/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle osakesäästötililain 5 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SAK kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa.

Osakesäästötilin enimmäisrajan nosto ei tehokas tapa edistää sijoittamista

Esityksen tarkoituksena on nostaa osakesäästötilille talletettävien varojen enimmäisraja nykyisestä 50 000 eurosta 100 000 euroon.

Nykyisellään osakesäästötileille ohjautuneet varat ovat jakautuneet siten, että pienellä osalla tileistä, arviolta noin muutamalla prosentilla, talletusrajan enimmäismäärä eli 50 000 euroa on täyttynyt tai lähellä täyttymistä. Valtaosalla tilejä talletetut summat ovat vähäisiä.

Näin ollen esitetyt muutokset kohdistuvat todella pieneen osaan tilin käyttäjästä. Kuten esitys toteaa, osakesäästötilin raja-arvon nosto antaa veroedun korkeintaan kymmenille tuhansille suomalaisille, koska henkilön varallisuuden on oltava suuri, jotta varoista kannattaa olla sijoitettuna yli 50 000 euroa listattuihin osakkeisiin.

On tärkeää huomioida, ettei kaikilla suomalaisilla ole mahdollisuutta säästää tai sijoittaa. Esityksen mukaisesti varallisuuden voidaan katsoa olevan avaintekijä sijoittamisessa. Tilastokeskuksen tilaston mukaan vuonna 2021 pienituloisia oli Suomessa noin 718 000.

Jos hallituksen tahtotila on vahvistaa vaurastumisen mahdollisuuksia, osakesäästötilin muutokset eivät pureudu tähän ongelmaan. Hallituksen tulisi osakesäästötilin ylärajan noston sijaan keskittyä esimerkiksi siihen, että ihmisten palkkataso on riittävä, jotta heillä on varaa laittaa varojaan myös säästöön ja sijoituksiin.

Koska osakesäästötilin talletusrajan nosto on kirjattu suoraan hallitusohjelmaan, muita toteuttamisvaihtoehtoja ei ole tutkittu. Tätä voidaan pitää lainvalmistelun näkökulmasta haastavana, mistä myös lainsäädännön arviointineuvosto on huomauttanut aiemmin.

Ottaen huomioon ylärajaa lähenevien tilien kokonaismäärän ja mainitut sijoittamisen esteet, osakesäästötilin ylärajan nosto ei ratkaise esityksessä mainittuja haasteita. Osakesäästötilin nykyisen ylärajan ei voida katsoa olevan pullonkaula tai este osakesäästötilin käyttöönotossa tai sijoittamisen aloittamisessa.

SAK:lla ei ole lausuttavaa hallituksen esityksen yksityiskohdista.

Laaka Mari
SAK ry